

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตป่าอนุรักษ์ พ.ศ.
และร่างกฎกระทรวงกำหนดไม้ทรงคุณค่า พ.ศ. ที่ออกตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒

กรมป่าไม้ได้ดำเนินการจัดทำร่างกฎกระทรวง จำนวน ๒ ฉบับ ได้แก่ ร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตป่าอนุรักษ์ พ.ศ. และร่างกฎกระทรวงกำหนดไม้ทรงคุณค่า พ.ศ. โดยที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีมติเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงทั้ง ๒ ฉบับ

กรมป่าไม้ขอสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงทั้ง ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. วิธีการในการรับฟังความคิดเห็น

กำหนดหลักเกณฑ์วิธีการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎกระทรวงเป็น ๓ วิธี ได้แก่

- ๑) รับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน
- ๒) มีหนังสือแจ้งหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน
- ๓) จัดให้มีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้แทนเครือข่ายป่าชุมชน ผู้แทนหน่วยงาน

ภาครัฐ ผู้แทนภาคประชาชน

๒. จำนวนและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นในแต่ละวิธี

๑) รับฟังผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน โดยรับฟังฟังความคิดเห็นผ่านทางเว็บไซต์สำนักจัดการป่าชุมชน <https://www.forest.go.th/community/> ตั้งแต่วันที่

..... ซึ่งมีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน

๒) มีหนังสือแจ้งกระทรวงต่าง ๆ จำนวน ๑๘ กระทรวง เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และแจ้งองค์กรภาคประชาสังคม จำนวน ๗๓ องค์กร เมื่อวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

๓) ดำเนินการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องป่าชุมชน และรับฟังความคิดเห็นกฎหมายอนุบัญญัติตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ” ในวันที่ ๑๙ - ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุม ๑ สหกรณ์ออมทรัพย์กรมป่าไม้ จำกัด โดยเชิญผู้แทนเครือข่ายป่าชุมชน ผู้แทนหน่วยงานภาครัฐ และผู้แทนภาคประชาชน เข้าร่วมประชุม ประมาณ ๒๐๐ คน

๓ เป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น

หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ กระทรวงต่าง ๆ จำนวน ๑๘ กระทรวง รวมทั้งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม องค์กรภาคเอกชน จำนวน ๗๓ องค์กร เครือข่ายป่าชุมชนประจำจังหวัด จำนวน ๗๘ จังหวัด

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็นและคำชี้แจง

๔.๑ กฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตป่าอนุรักษ์ พ.ศ.

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
<p>(๑) ให้พื้นที่ที่มีการกำหนดให้เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ เป็นเขตป่าอนุรักษ์</p>	<p>๑. สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ส.ค.ส) เห็นด้วยกับการให้พื้นที่ที่มีการกำหนดให้เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ</p> <p>๒. คุณ พนม ดงพิมาย ประธานเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดระยอง กรณีพื้นที่ที่มีการกำหนดให้เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ มีความเห็นว่า พื้นที่บางพื้นที่ชุมชนจัดตั้งป่าชุมชนก่อนที่จะเป็นพื้นที่ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติทำให้เกิดความขัดแย้งระหว่างประชาชนกับพื้นที่ภาครัฐ</p> <p>๓. คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ กลุ่มชาติพันธุ์ และผู้มีความหลากหลายทางเพศ การจัดตั้งป่าชุมชนต้องสามารถจัดตั้งในพื้นที่ป่าอนุรักษ์ได้ และสามารถจัดตั้งป่าชุมชนได้มากกว่า</p>	<p>สอดคล้องกับร่างกฎกระทรวงที่กรมป่าไม้เสนอ</p> <p>มาตรา ๑๐๓ ในกรณีที่ป่าชุมชนตามมาตรา ๙๙ และมาตรา ๑๐๐ อยู่ในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นของรัฐก่อนวันที่จะมีการประกาศให้พื้นที่นั้นเป็นเขตป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้ป่าชุมชนนั้นเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้ และมีให้นำกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติและกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่ามาใช้บังคับในพื้นที่ป่าชุมชนเว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น</p> <p>มาตรา ๔ “ป่าชุมชน” หมายความว่า ป่านอกเขตป่า</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>๕,๐๐๐ ไร่</p> <p>๔. นายชัยวัฒน์ ชินรัช ประธานเครือข่ายป่าชุมชน จังหวัดชัยภูมิ</p> <p>กรณีพื้นที่ที่มีการกำหนดให้เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ มีความเห็นว่า เห็นด้วยกับบางพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่อุทยานมีจำนวนมาก เจ้าหน้าที่อุทยานมีจำนวนน้อยดูแลพื้นที่ไม่ทั่วถึง จึงมีพื้นที่ป่าไม่สมบูรณ์ ถูกบุกรุก หรือเจ้าหน้าที่ดูแลไม่ทั่วถึง เห็นควรกำหนดจัดตั้งพื้นที่เหล่านี้เป็นพื้นที่ป่าชุมชนในเขตอุทยานได้</p>	<p>อนุรักษ์หรือพื้นที่อื่นของรัฐ นอกเขตป่าอนุรักษ์ที่ได้รับ อนุมัติให้จัดตั้งเป็นป่าชุมชน ดังนั้น การจัดตั้งป่าชุมชนในเขตป่าอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จึงไม่สามารถจัดตั้งป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้</p> <p>แต่การจัดตั้งป่าชุมชนตามพระราชบัญญัตินี้สามารถดำเนินการได้มากกว่า ๕,๐๐๐ ไร่ ซึ่งเป็นป่าชุมชนขนาดใหญ่ ต้องแสดงเอกสารหรือหลักฐานประกอบในการขอจัดตั้งเพื่อให้เห็นว่า มีศักยภาพ และมีความสามารถในการดูแลรักษาป่าชุมชนได้เป็นอย่างดีจนเป็นที่ประจักษ์</p> <p>มาตรา ๔ “ป่าชุมชน” หมายความว่า ป่านอกเขตป่าอนุรักษ์หรือพื้นที่อื่นของรัฐ นอกเขตป่าอนุรักษ์ที่ได้รับ อนุมัติให้จัดตั้งเป็นป่าชุมชน ดังนั้น การจัดตั้งป่าชุมชนในเขตป่าอนุรักษ์ ได้แก่ อุทยานแห่งชาติ เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเขตห้ามล่าสัตว์ป่า จึงไม่สามารถจัดตั้งป่าชุมชนตาม</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>๕. นายสง่า บุญศรี เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดตาก</p> <p>เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน เนื่องจาก ป่าชุมชนในพื้นที่ จังหวัดตาก เช่นป่าชุมชนบ้านป่าไร่เหนือ ปัจจุบันประกาศเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติแล้ว และป่าชุมชนบ้านห้วยเหลืองกำลังเป็นพื้นที่เตรียมการเป็นพื้นที่อุทยานแห่งชาติ เกิดผลกระทบต่อคนในชุมชนในการใช้ประโยชน์ภายในป่าชุมชน ประชาชนอาจไร้ที่ดินทำกิน เสนอความเห็นว่าการให้คนในชุมชนกับเจ้าหน้าที่ในเขตอุทยานดูแลรักษาป่าร่วมกันได้ เนื่องจากป่าชุมชนที่ชุมชนดูแลยังมีสภาพป่าที่สมบูรณ์และนายทุนไม่สามารถเข้าไปบุกรุกในพื้นที่ได้</p>	<p>พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ ได้</p> <p>กรณีพื้นที่เตรียมการอุทยานฯ ยังสามารถดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชนได้ ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามแนวทางและหลักเกณฑ์ ข้อตกลงร่วมกันระหว่างกรมป่าไม้และกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช</p>
<p>(๒) พื้นที่ที่มีคุณค่าหรือมีความโดดเด่นทางระบบนิเวศน์ ความหลากหลายทางชีวภาพหรือมีคุณค่าทางธรณีวิทยา โบราณ คติ นิเวศวิทยาหรือวัฒนธรรม ที่ได้รับการประกาศหรือขึ้นทะเบียนไว้กับองค์การระหว่างประเทศ</p>	<p>๑. เครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองภาคกลางและภาคตะวันตก</p> <p>การระบุกำหนดพื้นที่ป่าอนุรักษ์ เป็นการตีกรอบการจัดการในอนาคตชาวบ้านมีวิถีในการจัดการดูแลพื้นที่ เช่น ป่าแจ่ม จ.ตรัง มีการดูแลพื้นที่ที่พบโครงการปลูกโบราณ</p> <p>ไม่สมควรกำหนดพื้นที่ชุ่มน้ำ เขตคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือพื้นที่อื่น ๆ ที่หน่วยงานของรัฐยังไม่มีศักยภาพดูแลการจัดการพื้นที่ได้อย่างแท้จริง หากขึ้นทะเบียนเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำแล้วชุมชนจะไม่สามารถจัดทำป่าชุมชนได้ ซึ่งในปัจจุบันมีพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นป่าชุมชน ได้แก่ ป่าบุง ป่าทามในลุ่มน้ำสงคราม ป่ารอบ ป่าหนองหลวง และป่าชุ่มน้ำในพื้นที่ลุ่มน้ำอิงของจังหวัดเชียงราย</p> <p>ป่าชุมชนบางแห่งมีพื้นที่ตามลักษณะเงื่อนไขที่ได้กำหนดในร่างกฎกระทรวง ซึ่งจะกลายเป็นการลิดลอนสิทธิ์ของชุมชน</p> <p>. สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม</p>	<p>เห็นควรแก้ไขเพิ่มตามร่างกฎกระทรวงนี้ ให้พื้นที่ตาม (๒) สามารถดำเนินการจัดตั้งป่าชุมชนได้หากวัตถุประสงค์หรือเงื่อนไขการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ดังกล่าวไม่ขัดกับการดำเนินงานป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>และอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ส.ค.ส)</p> <p>ไม่เห็นด้วย กับการกำหนดพื้นที่ (๒) พื้นที่ที่มีคุณค่าหรือมีความโดดเด่นทางระบบนิเวศน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือมีคุณค่าทางธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา หรือวัฒนธรรมที่ได้รับการประกาศหรือขึ้นทะเบียนไว้กับองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>เนื่องจาก พื้นที่ที่ได้รับการประกาศหรือขึ้นทะเบียนไว้กับองค์การระหว่างประเทศ ตาม (๒) หมายความว่ารวมถึง พื้นที่ชุ่มน้ำ พื้นที่มรดกโลก พื้นที่มรดกอาเซียน ซึ่งพื้นที่ดังกล่าวชุมชนดูแลรักษาและสนับสนุนให้ขึ้นทะเบียนกับองค์การระหว่างประเทศอยู่เดิม การกำหนดห้ามจัดตั้งป่าชุมชน จะเป็นการตัดบทบาทด้านการอนุรักษ์ของชุมชนที่มีอยู่เดิม นอกจากนี้การนำพื้นที่ไปขึ้นทะเบียนกับองค์การระหว่างประเทศในอนาคตจะถูกคัดค้านโดยชุมชน เพราะการขึ้นทะเบียนส่งผลกระทบต่อสิทธิของชุมชน</p> <p>๒. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>เห็นควร ให้พิจารณา (๒) พื้นที่ที่มีคุณค่าหรือมีความโดดเด่นทางระบบนิเวศน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือมีคุณค่าทางธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา หรือวัฒนธรรม ที่ได้รับการประกาศหรือขึ้นทะเบียนไว้กับองค์การระหว่างประเทศ</p> <p>โดยให้พิจารณาเรื่องการกำหนด พื้นที่ตาม (๒) เพราะอาจก่อให้เกิดการรอนสิทธิของประชาชน ในการนำพื้นที่ชุ่มน้ำที่เป็นแรมซาร์ไซด์และได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้วมาใช้ประโยชน์เป็นพื้นที่ป่าชุมชน เนื่องจากอาจขัดต่อหลักการของอนุสัญญาแรมซาร์ที่ ให้แต่ละประเทศต้องกำหนดและวางแผนการใช้ประโยชน์พื้นที่ชุ่มน้ำอย่างชาญฉลาด</p>	

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p> <p>เห็นควรให้กำหนดพื้นที่ที่มีคุณค่าและเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของพืชหรือสัตว์ที่มีความโดดเด่น เป็นพื้นที่ที่ป่าอนุรักษ์ เนื่องจาก พื้นที่ดังกล่าวอาจไม่มีความหลากหลายทางชีวภาพด้านจำนวนชนิด/พันธุ์ แต่มีความจำเพาะต่อพืชหรือสัตว์ชนิดใดชนิดหนึ่ง เช่น แหล่งเอื้องโมกพรหม้อข้าวหม้อแกงลิง</p> <p>๔. นายพินิจ ชิตเชียว</p> <p>เครือข่ายป่าชุมชน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ และเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดภูเก็ต</p> <p>ไม่เห็นด้วยกับร่างกฎกระทรวงกำหนดพื้นที่ให้เป็นเขตป่าอนุรักษ์ พ.ศ. (๒) พื้นที่ที่มีคุณค่าหรือมีความโดดเด่นทางระบบนิเวศน์ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือมีคุณค่าทางธรณีวิทยา โบราณคดี นิเวศวิทยา หรือวัฒนธรรม ที่ได้รับการประกาศหรือขึ้นทะเบียนไว้กับองค์การระหว่างประเทศ กรณีมีการจัดตั้งป่าชุมชนแล้วหากพบว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่โบราณคดีแล้วมีการขึ้นทะเบียน ป่าชุมชนที่จัดตั้งแล้วอาจถูกยกเลิกส่งผลกระทบต่อบุคคลในชุมชน แต่เห็นควรให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมาร่วมกับเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาป่า</p> <p>๕. นายชัยวัฒน์ ชินรัช ประธานเครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดชัยภูมิ</p> <p>พื้นที่ที่ขึ้นทะเบียน แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่ในการดูแลหรือไม่เพียงพอ ควรให้ประชาชนเป็นผู้ดูแลพื้นที่ป่าบริเวณนั้น</p>	<p>ร่า ง ระเบี ย บ ค ณ ะ</p> <p>กรรมกรณโ ย บาย ป่า ชุมชน ว่า</p> <p>ด้ วยการก่า หนดขนาดของ</p> <p>พื้นที่ป่า ชุมชนและสั ด ส่วน</p> <p>การใ้ ประโยชน์ภายในพื้นที่</p> <p>ป่า ชุมชน พ.ศ. ก่า หนดให้</p> <p>พื้นที่ที่ เป็นที่อยู่อาศัยหรือ</p> <p>แหล่งเพาะพันธุ์ของสัตว์ป่า</p> <p>สงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือ</p> <p>สัตว์ป่าหายากอื่น ๆ เป็น</p> <p>บริเวณเพื่อการอนุรักษ์ จะ</p> <p>นำมาก่า หนดเป็นบริเวณเพื่อ</p> <p>การใ้ ประโยชน์มิได้</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
<p>(๓) พื้นที่แหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์</p>	<p>๑. สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ส.ค.ส)</p> <p>ไม่เห็นด้วย กับการกำหนดพื้นที่ (๓) พื้นที่แหล่งซากดึกดำบรรพ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์</p> <p>เนื่องจาก หลายพื้นที่ค้นพบ พัฒนา อนุรักษ์และผลักดันให้มีการขึ้นทะเบียนโดยชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และคนในท้องถิ่น เช่น สตูลจีโอพาร์ค ซึ่งได้ทะเบียนอุทยานธรณีโลกขององค์กรยูเนสโกครอบคลุมพื้นที่ ๔ อำเภอ ซึ่งบุคคลในพื้นที่เป็นผู้ค้นพบ ศึกษาและพัฒนาองค์ความรู้ ดังนั้น การห้ามจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่ซากดึกดำบรรพ์จะส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนที่ร่วมขับเคลื่อนการอนุรักษ์ซากดึกดำบรรพ์ รัฐจึงควรส่งเสริมให้ชุมชนร่วมดูแลรักษาเป็นหลัก หากพื้นที่ใดไม่เหมาะสมอย่างยิ่งในการจัดทำเป็นป่าชุมชน กรมป่าไม้และคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดสามารถพิจารณาไม่อนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชนได้</p>	<p>พระราชบัญญัติคุ้มครองซากดึกดำบรรพ์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หากแหล่งซากดึกดำบรรพ์นั้นมีความสำคัญ และขึ้นทะเบียนแล้ว มาตรา ๑๔ วรรค ๒ ยังกำหนดว่า</p> <p>“เมื่อได้มีประกาศตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิได้รับค่าทดแทน เนื่องจากไม่อาจดำเนินงานหรือใช้ประโยชน์ในที่ดินตามภาวะปกติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด เว้นแต่เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือผู้มีสิทธิในที่ดินโดยชอบด้วยกฎหมายนั้นได้รับค่าทดแทน ตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม แล้วการจ่ายค่าทดแทนให้ค้ำึงถึงจำนวนค่าทดแทนที่บุคคลดังกล่าวได้รับ ตามมาตรา ๑๒ วรรคสาม ด้วย”</p> <p>และมาตรา ๑๕ หากพื้นที่นั้นมิใช่ที่ดินของรัฐและเป็นซากดึกดำบรรพ์ที่ควรสงวนไว้เป็นสมบัติของชาติ ยังสามารถเวนคืนพื้นที่นั้นได้ตามกฎหมายว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์</p> <p>แต่ทั้งนี้พื้นที่แหล่งซากดึก</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
		<p>คำบรรยายที่ขึ้นทะเบียนส่วนใหญ่มีพื้นที่ไม่มากนัก และบริเวณโดยรอบชุมชนก็ยังสามารถบริหารจัดการได้</p>
<p>(๔) พื้นที่เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ</p>	<p>๑. สมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ส.ค.ส)</p> <p>ไม่เห็นด้วย กับการกำหนดพื้นที่ (๔) พื้นที่เขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ</p> <p>เนื่องจาก ชุมชนมีบทบาทสำคัญในการค้นพบศึกษาประวัติศาสตร์ อนุรักษ์ และส่งเสริมคุณค่าของโบราณสถานในหลายพื้นที่ รัฐจึงไม่ควรกีดกันชุมชนออกจากการดูแลรดกทางวัฒนธรรมของชุมชน มีกรณีตัวอย่าง ชุมชนดูแลรักษา ซึ่เบาแส ข้อมูลให้รัฐค้นพบโบราณสถาน ปกป้องโบราณสถานจากการอนุมัติให้ประกอบกิจการเหมืองหินแร่อุตสาหกรรม เพราะโบราณสถานเหล่านี้มีคุณค่าในฐานะมรดกวัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ชุมชน ดังนั้น รัฐจึงควรส่งเสริมให้ชุมชนดูแลรักษามรดกของชุมชนเป็นด้านหลัก หากพื้นที่ใดไม่เหมาะสมอย่างยิ่งในการจัดทำเป็นป่าชุมชน กรมป่าไม้และคณะกรรมการป่าชุมชนประจำจังหวัดสามารถพิจารณาไม่อนุมัติให้จัดตั้งป่าชุมชนได้</p> <p>๒. สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>เห็นควรแก้ไขโดยเพิ่มเติม คำว่า ที่ที่อยู่โดยรอบ (๔) พื้นที่ที่อยู่โดยรอบเขตโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เนื่องจาก กฎหมายว่าด้วยโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ จะมุ่งเน้นที่ตัวโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และ</p>	

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ แต่จะไม่เน้นบริเวณพื้นที่ที่อยู่โดยรอบและการประกาศในพื้นที่โดยรอบเป็นเขตพื้นที่ป่าอนุรักษ์จะเป็นประโยชน์ต่อการรักษาภูมิทัศน์สถานที่ตั้งของโบราณสถาน และโบราณวัตถุ</p> <p>๓. เครือข่ายป่าชุมชน ๑๔ จังหวัดภาคใต้ และ เครือข่ายป่าชุมชนจังหวัดภูเก็ต</p> <p>กรณีมีการจัดตั้งป่าชุมชนแล้วหากพบว่าพื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่โบราณคดีแล้วมีการขึ้นทะเบียน ป่าชุมชนที่จัดตั้งแล้วอาจถูกยกเลิกส่งผลกระทบต่อบุคคลในชุมชน แต่เห็นควรให้คณะกรรมการจัดการป่าชุมชนมาร่วมกับเจ้าหน้าที่ในการดูแลรักษาป่า</p>	
ประเด็นอื่น ๆ	<p>๑. กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ</p> <p>การจัดตั้งป่าชุมชนสามารถจัดตั้งทับซ้อนกับพื้นที่ป่าหรือพื้นที่อื่นของรัฐ อาจส่งผลกระทบต่อการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติเพื่อประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เนื่องจากที่ผ่านมา กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติทราบถึงปัญหาการทับซ้อนระหว่างพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติกับพื้นที่ประเภทอื่นของรัฐ เช่น พื้นที่ ส.ป.ก. ซึ่งส่งผลต่อการยื่นขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ เนื่องจาก ไม่แน่ชัดว่าหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบ และต้องใช้ระยะเวลาในการประสานงานไปยังหน่วยงานอื่น ๆ ในพื้นที่ เพื่อสอบถามว่าเป็นพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานใด</p> <p>สำหรับสัมปทานปิโตรเลียมที่ได้รับภายหลังจาก พ.ร.บ. ป่าชุมชน มีผลใช้บังคับ เมื่อมีการประกาศเป็นเขตป่าชุมชน ตาม พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ แล้วไม่ได้กำหนดถึงช่องทางในการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตป่าชุมชน เพื่อประกอบกิจการปิโตรเลียม ตามพระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. ๒๕๑๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งต่างจาก พื้นที่ป่าตามพ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. ๒๔๘๔ และ พื้นที่ป่าสงวน</p>	<p>ปัญหาการทับซ้อนกับพื้นที่อื่น ๆ ของรัฐนั้น กรมป่าไม้มีข้อมูลแผนที่ของป่าชุมชนทั่วประเทศ และได้ดำเนินการสำรวจขอบเขตในพื้นที่ร่วมกับชุมชนก่อนที่ป่าชุมชนนั้น ๆ จะเป็นป่าชุมชนตามพระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อไม่ให้เกิดการทับซ้อนกับพื้นที่อื่น ๆ ของรัฐ</p> <p>การขอใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อประกอบกิจการปิโตรเลียม ในเบื้องต้นสามารถดำเนินการขออนุญาตสำรวจปิโตรเลียมได้ซึ่งได้กำหนดวิธีการในการขออนุญาตตามมาตรา ๑๘ และหากต้องการดำเนินกิจกรรม</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>แห่งชาติ ตามพ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ที่มีช่องทางในการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ได้</p> <p>พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๙๘ ที่กำหนดว่าในวาระเริ่มแรก กรณีมีสัมปทานตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วและมีผลอยู่ในเขตป่าชุมชนก่อนวันที่ พ.ร.บ. มีผลใช้บังคับ ให้ใช้ได้เท่าที่กำหนดอายุในสัมปทาน ซึ่งทำให้การกำหนดเขตป่าชุมชนทับซ้อนกับพื้นที่สัมปทาน ทำให้ผู้รับสัมปทานมีสิทธิและพันธะตามสัมปทาน มีความเสี่ยงที่จะเกิดข้อพิพาทกับชุมชนในพื้นที่ รวมทั้งรัฐอาจมีข้อพิพาทและถูกฟ้องร้องจากผู้รับสัมปทานได้ หากไม่สามารถดำเนินการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมในพื้นที่ดังกล่าวได้</p> <p>ทั้งนี้ เมื่อพื้นที่ใดได้รับประกาศเป็นเขตป่าชุมชนแล้ว พ.ร.บ. ป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดมิให้นำกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติมาใช้บังคับเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะมีการเพิกถอนป่าชุมชน ตามมาตรา ๗๘ (๔) ดังนั้น จึงส่งผลให้กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติหรือผู้รับสัมปทานไม่สามารถขอทำประโยชน์เพื่อประกอบกิจการปิโตรเลียมในเขตป่าชุมชนได้เลย แม้ว่าเขตป่าชุมชนจะทับซ้อนอยู่ในพื้นที่ป่าหรือพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ</p> <p>๒. เอกชัย อิศระทะ สมาคมพิทักษ์สิทธิชุมชนเขาควหา เครือข่ายประชาชน</p> <p>กฎหมายกำหนดพื้นที่ ๔ ประเภท ทำให้เกิดปัญหา คือ จำกัดสิทธิเสรีภาพของประชาชน เป็นการปิดกั้นสิทธิของประชาชนในการดูแลพื้นที่ป่าชุมชนในพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์ เพราะ ประชาชนมีศักยภาพในการดูแลพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานของรัฐได้ จึงไม่เห็นด้วยกับการกำหนดพื้นที่ทั้ง ๔ ประเภท ให้เป็นพื้นที่เขตป่าอนุรักษ์ มีกรณีศึกษาการจัดตั้งป่าชุมชนในพื้นที่จังหวัดตรังพบซากตึกดำบรรพ์ เจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอในการดูแลป่าชุมชน จึงให้ประชาชนในเขตป่าชุมชน</p>	<p>ปิโตรเลียมก็ต้องเพิกถอนป่าชุมชนและขอใช้ประโยชน์ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ต่อไป</p> <p>ยังคงมีความจำเป็นต้องกำหนดพื้นที่ทั้ง ๔ ประเภทเป็นเขตป่าอนุรักษ์ เนื่องจากตามหลักวิชาการประเทศไทยต้องมีพื้นที่ป่าอย่างน้อย ๔๑% ของพื้นที่ประเทศ เป็นป่าอนุรักษ์ ๒๕% ป่าเศรษฐกิจ ๑๕% ปัจจุบันมีพื้นที่ป่าเหลืออยู่เพียง ๓๑% ดังนั้น</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	นั้นเป็นผู้ดูแล	ประเทศไทยยังมีความจำเป็นต้องรักษาพื้นที่ป่าไม้ที่เหลืออยู่และเพิ่มพื้นที่ป่าให้ครบตามเป้าหมาย ดังนั้นหากพื้นที่ใดเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นป่าอนุรักษ์ก็ควรกำหนดไว้ เพื่อรักษาสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อประชาชนคนไทยทั่วประเทศ ส่วนชุมชนยังคงได้รับประโยชน์ทางอ้อมจากป่าอนุรักษ์

๔.๒ กฎกระทรวงกำหนดไม้ทรงคุณค่า พ.ศ.

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
<p>ข้อ ๒ ให้พันธุ์ไม้ที่มีลักษณะหรือชนิดดังต่อไปนี้เป็นไม้ทรงคุณค่า</p> <p>(๑) ไม้ยืนต้นที่มีขนาดความโตตั้งแต่สองร้อยเซนติเมตรขึ้นไป โดยวัดรอบลำต้นตรงที่ระดับความสูงหนึ่งร้อยสามสิบเซนติเมตรจากพื้นดิน เว้นแต่ต้นไม้ที่ลำต้นมีลักษณะผิดปกติ เช่น เป็นพูพอน ปุ่ม ตา หรือกิวคอดตรงที่ระดับความสูงหนึ่งร้อยสามสิบเซนติเมตร ให้วัดโดยรอบลำต้นตรงที่ถัดจากที่มีลักษณะผิดปกติขึ้นไปใกล้ขีดที่สุด</p> <p>(๒) ไม้ยืนต้นที่มีคุณค่าเชิงประวัติศาสตร์ เชิงวัฒนธรรม ประเพณี ไม้ศักดิ์สิทธิ์ตามความเชื่อที่สืบทอดกันมาในท้องถิ่น พันธุ์ไม้ที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือไม้ที่มีความสำคัญเชิงนิเวศต่อสิ่งแวดล้อมในป่าชุมชน ทั้งนี้ ตามรายการที่กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชนของแต่ละป่าชุมชน</p>	<p>๑. เครือข่ายป่าไม้ภาคพลเมืองภาคกลางและภาคตะวันตก</p> <p>การระบุไม้ทรงคุณค่าในชุมชนหลายแห่งจะรักษาแม่ไม้ที่สำคัญ จึงขอให้กำหนดเพียงการรักษาแม่ไม้ โดยไม่จำเป็นต้องระบุขนาดต้นไม้ ทั้งนี้ ให้ไประบุในแผนการจัดการและระบุชนิดในแผนการจัดการป่าชุมชน</p>	<p>ยังคงมีความจำเป็นต้องกำหนดขนาดความโตของต้นไม้ตั้งแต่ ๒๐๐ ซม.ขึ้นไป ให้เป็นไม้ทรงคุณค่า เพื่อป้องกันดูแลรักษาต้นไม้ขนาดใหญ่ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติในป่าชุมชนไว้เป็นแม่ไม้ที่ควรค่าแก่อนุรักษ์ รักษา เนื่องจาก มีรากที่ลึกและแข็งแรง ช่วยรักษาสมดุลของระบบนิเวศ</p> <p>ตามมาตรา ๖ การจัดตั้งป่าชุมชน ต้องมีวัตถุประสงค์ ทั้งการอนุรักษ์ และใช้ประโยชน์ ดังนั้น การกำหนดขนาดความโตของไม้ยืนต้น ตั้งแต่ ๒๐๐ ซม. ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ ให้เป็นไม้ทรงคุณค่า ก็เพื่อจะอนุรักษ์ต้นไม้ที่มีขนาดใหญ่ไว้เท่านั้น ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ แต่ถ้าเป็นไม้ที่ปลูกขึ้นเอง ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ ไม่ว่าจะชนิดใด หรือขนาดเท่าใด ก็สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ตามที่ระบุในแผนจัดการป่าชุมชน ตามมาตรา ๑๗ การกำหนดขอบเขตการใช้ประโยชน์เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ระบุตามมาตรา ๓</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>๒. สมาชิกองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (ส.ค.ส)</p> <p>ให้เพิ่มข้อความ ในข้อ ๒ (๑) วรรคสอง “ไม้ยืนต้นตามวรรคหนึ่งสามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะของชุมชนตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชน”</p> <p>ข้อ ๒ ให้ไม้ยืนต้นที่มีลักษณะหรือชนิดดังต่อไปนี้เป็นไม้ทรงคุณค่า</p> <p>(๑) ไม้ยืนต้นที่มีขนาดความโตตั้งแต่สองร้อยเซนติเมตรขึ้นไป โดยวัดรอบลำต้นตรงที่ระดับความสูงหนึ่งร้อยสามสิบเซนติเมตรจากพื้นดิน เว้นแต่ต้นไม้ที่ลำต้นมีลักษณะผิดปกติ เช่น เป็นพูพอน ปุ่มตา หรือกิวคอดตรงที่สูงหนึ่งร้อยสามสิบเซนติเมตร ให้วัดโดยรอบลำต้นตรงที่ถัดจากที่มีลักษณะผิดปกติขึ้นไปใกล้ขีดที่สุด</p> <p>ไม้ยืนต้นตามวรรคหนึ่ง สามารถนำไปใช้เพื่อประโยชน์สาธารณะของชุมชนตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนจัดการป่าชุมชน</p> <p>๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เห็น ควรพิจารณาให้ไม้ทรงคุณค่า อาจรวมถึง ไม้ล้มลุก</p>	<p>ตาม พ.ร.บ.ป่าชุมชน ฉบับนี้ได้กำหนดให้ไม้ยืนต้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์เพื่อสาธารณะของชุมชนได้ โดยการใช้ประโยชน์จากไม้ต้องระบุใน แผนจัดการป่าชุมชน ตามมาตรา ๓๓ (๕) ซึ่งต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของป่าชุมชน</p> <p>ตามมาตรา ๕๐ (๒) “การใช้ประโยชน์จากไม้ทำได้ในบริเวณเพื่อการใช้ประโยชน์ โดยต้องไม่ใช่ประโยชน์จากไม้ทรงคุณค่าที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและให้ทำได้ตามความจำเป็นเพียงเฉพาะเพื่อการใช้สอยในครัวเรือนของสมาชิกป่าชุมชน หรือใช้ในกิจกรรมสาธารณะภายในชุมชนนั้น”</p> <p>แผนจัดการป่าชุมชนต้องเป็นไปตามระเบียบ</p> <p>คณะกรรมการนโยบายป่าชุมชน ว่าด้วยการจัดทำแผนการจัดการป่าชุมชน ตามมาตรา ๑๗</p> <p>ไม้ยืนต้นทุกชนิดที่ปลูกขึ้นในบริเวณใช้ประโยชน์สามารถนำมาใช้สอยได้ โดยกำหนดตามแผนจัดการป่าชุมชน และในส่วนที่เกี่ยวข้องตามมาตรา ๓๓ มาตรา ๕๐</p> <p>การกำหนดชนิดพันธุ์ไม้เพิ่มเติมให้เป็นไม้ทรงคุณค่าสามารถกระทำ</p>

ประเด็น	ความคิดเห็น	คำชี้แจง
	<p>ไม้พุ่ม ไม้เลื้อย ไม้ขนาดเล็ก ไม้ น้ำ ที่มีความสำคัญ เป็นพืชพาะ ถิ่น พืชหายาก พืชที่เสี่ยงต่อการ สูญพันธุ์ พืชที่มีความจำเพาะต่อ ระบบนิเวศในเขตป่าอนุรักษ์ หรือป่าชุมชน</p> <p>๔. คุณวิสา ทรัพย์ประดิษฐ์ ผู้ประสานงานเครือข่ายสภาป่าไม้ ภาคพลเมืองภาคตะวันตก เครือข่ายสภาป่าไม้ภาคพลเมือง ภาคตะวันตก เห็นด้วย เรื่อง การ กำหนดไม้หวงห้าม จำนวน ๑๕๘ ชนิด แต่การกำหนดขนาดของไม้และ ชนิดของไม้ เครือข่ายฯ มีความเห็น ว่า ชุมชนมีหน้าที่ในการดูแลรักษา ไม้ต่าง ๆ ไม่ควรกำหนดขนาดของ ไม้และชนิดของไม้ เนื่องจาก เป็นการ จำกัดสิทธิของประชาชนในการดูแล รักษา และแต่ละชุมชนมีไม้ที่ควรค่า แก่การอนุรักษ์แตกต่างกันออกไป การกำหนดข้อกำหนดจึงควร คำนึงถึงกติกาของชุมชนเป็นหลัก</p> <p>๕. ดร. ประวิณ จุลภักดี ประธาน มูลนิธิป่าทะเล-เพื่อชีวิต จังหวัด สุราษฎร์ธานี ร่างกฎกระทรวงกำหนดไม้ ทรงคุณค่า พ.ศ. ป่าชายเลนมี ทั้งหมด ๙ จังหวัด ไม้หวงห้ามที่อยู่ใน ป่าชายเลนกลายเป็นไม้ทรงคุณค่า ทั้งหมด ทำให้คนในชุมชนถูกจำกัด สิทธิการใช้ประโยชน์จากป่าชุมชน</p>	<p>ได้ โดยขึ้นอยู่กับคณะกรรมการ จัดการป่าชุมชนแต่ละแห่ง เป็นผู้ กำหนดไว้ในบัญชีไม้ทรงคุณค่า ประกอบแผนจัดการป่าชุมชนตาม มาตรา ๑๗ .ตามที่ร่างกฎกระทรวง กำหนดไม้ทรงคุณค่า พ.ศ. กำหนด</p> <p>การกำหนดขนาดของไม้และ ชนิดของไม้เป็นการรักษาไม้ที่ควร ค่าแก่การอนุรักษ์ มิได้เป็นการ จำกัดสิทธิของประชาชนในการ ดูแลรักษาแต่อย่างใด</p>

